

Notă de informare privind jurisprudența Curții nr. 189

Octombrie 2015

Laurus Invest Hungary Kft și alții împotriva Ungariei (dec.) - 23265/13, 23853/13, 24262/13 și alții

Decizie din 8 septembrie 2015 (Secția a II-a)

Art. 35

Art. 35-1

Epuizarea căilor de atac interne

Cale de atac internă efectivă

Cale de atac internă prevăzută în legislația UE neepuizată: *cale de atac efectivă; inadmisibilă*

În fapt – Companiile reclamante dețineau săli de jocuri de tip slot-machine și arcade. În 2012, Parlamentul maghiar a adoptat o lege care restricționa activitatea jocurilor de tip arcade și, în general, interzicea utilizarea aparatelor de tip slot-machine. O parte dintre companiile reclamante au dat în judecată statul, cerând despăgubiri pentru pierderile suferite, în temeiul legislației Uniunii Europene. Instanța națională care a judecat capătul de cerere a solicitat Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) pronunțarea unei decizii preliminare cu privire la compatibilitatea legii ungare și modalitatea ei de implementare cu libertatea de prestare a serviciilor garantată la art. 56 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#) (TFUE) și dacă legislația europeană le conferea persoanelor particulare dreptul de a cere despăgubiri pentru prejudicii suferite ca urmare a încălcării legislației europene relevante.

CJUE a afirmat că încălcarea art. 56, inclusiv prin legislație, le-a conferit persoanelor particulare dreptul de a obține din partea statului membru în cauză despăgubiri pentru prejudiciile suferite, cu condiția ca încălcarea să fi fost suficient de gravă și să fi existat o legătură directă de cauzalitate între încălcare și prejudiciul suferit, aspect ce trebuie stabilit de către instanța națională. De asemenea, a constatat că legislația națională, care este restrictivă din perspectiva art. 56, poate, de asemenea, limita dreptul de proprietate prevăzut la art. 17 din [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#). La data pronunțării hotărârii Curții, cauza era încă pe rolul instanțelor maghiare.

În cererea lor adresată Curții Europene, reclamanții s-au plâns că anularea autorizațiilor lor de operare a sălilor de jocuri arcade și slot-machine reprezenta o priveră nejustificată de proprietate, cu încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 și a art. 14 din Convenție.

În drept – Art. 35 § 1: În conformitate cu art. 267 din TFUE și cu jurisprudența consacrată a CJUE, o decizie preliminară a CJUE de interpretare a dreptului UE este obligatorie pentru instanța națională sesizată. De asemenea, în temeiul principiului „cooperării loiale”, autoritățile statelor membre ale UE au datoria de a veghea, în limita competențelor lor, la respectarea normelor legislației UE, astfel cum sunt interpretate de CJUE, și de a asigura protecția juridică a drepturilor persoanelor particulare în conformitate cu legislația UE. Prin urmare, Curtea este convinsă că recomandările prevăzute în decizia preliminară trebuiau respectate nu numai în cazul litigiului care a dus la formularea cererii pentru pronunțarea deciziei preliminare, ci și în mod indirect în alte cauze, inclusiv în cele legate de raporturi juridice născute înainte ca CJUE să

pronunțe hotărârea.

Așadar, hotărârea CJUE le-a oferit instanțelor maghiare recomandări privind criteriile ce trebuiau aplicate în cauza aflată pe rol. Potrivit acestor recomandări, justificarea pentru restricția contestată trebuia, de asemenea, interpretată în cadrul principiilor generale ale legislației UE, în special drepturile fundamentale garantate de Carta UE.

În consecință, litigiul aflat pe rolul instanțelor maghiare trebuie să includă și aspectul justificării pretensei încălcări a drepturilor garantate de art. 1 din Protocolul nr. 1. Metoda de control propusă de CJUE era foarte asemănătoare cu cea aplicată de Curte în temeiul art. 1 din Protocolul nr.1. Într-adevăr, examinarea cerută de CJUE se baza în mod explicit, cel puțin în parte, pe jurisprudența Curții de la Strasbourg. În aceste condiții, substituirea motivării Curții cu cea a instanțelor maghiare pe baza recomandărilor CJUE, fără a aștepta soluționarea procedurilor respective, ar echivala cu ignorarea rolului subsidiar al Curții.

Prin urmare, Curtea este convinsă că procedura aflată pe rolul instanțelor maghiare asigură o perspectivă rezonabilă de succes pentru judecarea pe fond a pretențiilor reclamanților și o eventuală obținere de despăgubiri. Aceasta constituia, așadar, o cale de atac efectivă care trebuia epuizată.

Concluzie: inadmisibilă (neepuizarea căilor de atac interne).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Note de informare privind jurisprudența (*Case-law Information Notes*)